

landum duxit filium, quod intrepidus dexteram armavit, quod jam feriret, nisi voce teneretur, magna fides est utique, et magnum opus: et ipsum opus laudavit Deus, cum diceret: « Quoniam exaudisti vocem meam. » Quare ergo apostolus Paulus ait: « Arbitramur justificari hominem per fidem sine operibus Legis¹? » Et alio loco dicit: « Et fides quæ per dilectionem operatur². » Quomodo fides per dilectionem operatur; et quomodo justificatur homo per fidem sine operibus Legis? Quomodo, intendite fratres. Credidit aliquis, percepit fidei sacramenta in lecto, et mortuus est: defuit illi operandi tempus. Quid dicimus? quia non est justificatus? Plane dicimus justificatum, credentem in eum qui justificat impium³. Ergo iste justificatus est, et operatus non est; et impletur sententia Apostoli dicentis: « Arbitramur justificari hominem per fidem sine operibus Legis. » Latro qui cum Domino crucifixus est, corde credidit ad justitiam, ore confessus est ad salutem⁴. Nam fides quæ per dilectionem operatur, etsi non sit in quo exterius operetur, in corde tamen illa fervens servatur. Nam erant quidam in Lege, qui de operibus Legis gloriabantur, quæ fortasse non dilectione, sed timore faciebant; et volebant se justos videri, et præponi Gentibus, quæ opus Legis non fecerant. Apostolus autem prædicans fidem Gentibus, cum eos qui accedebant ad Dominum, videret justificatos ex fide, ut jam qui crediderant bene operarentur, non quia bene operati sunt credere mererentur, exclamavit securus, et ait: Quia justificari homo potest ex fide sine operibus Legis: ut illi magis non fuerint justus, qui quod faciebant, timore faciebant; cum fides per dilectionem operetur in corde, etiamsi foras non exit in opere.

¹ Rom. III, 28. — ² Galat. V, 6. — ³ Rom. IV, 5. — ⁴ Id. X, 10.

SERMO III.

De Agar et Ismaële.

Fragmentum in Bedæ ac Flori collectione et in regio MS. repertum.

I. TESTAMENTUM vetus ad Judæos proprie pertinet. Etenim carnalia beneficia promittebantur, quia spiritalia non capiebantur. Regnum illud terrenum, et vita terrena funditus dejecta, subjectioni inimicorum tradita. Totum carnaliter sperabant de Domino, et propter hæc serviebant. Interrogentur Christiani, si modo nulli sunt tales. Tales ad Vetus Testamentum pertinent. Non enim nomen interrogo, sed vitam. De his talibus sunt hæresis et schisma. Fugit a facie Saræ illa, et affligebat eam Sara¹. Quid mirandum? Affligebat eam corporaliter. Si quid afflictionis passa est pars Donati, propter superbiam suam Agar passa est ancilla a Sara. Audiat Agar vocem Angeli, « Redi ad dominam tuam². » Sed sicut tunc qui secundum carnem natus est, persequebatur eum, qui secundum spiritum; ita et nunc³. Non invenimus corporaliter persecutum Isaac ab Ismaële: sed tantum quia dixerit Apostolus persecutionem. Nota ibi ubi dixit: « Sed sicut tunc ille qui secundum carnem natus est, persequebatur eum qui secundum spiritum; ita et nunc. Sed quid ait Scriptura? » Ejice ancillam et filium ejus: non enim hæres erit filius ancillæ cum filio liberæ. » Ergo ubi illud dicit Scrip-

¹ Gen. XVI, 6. — ² Ibid. 9. — ³ Galat. IV, 29.

tura, ibi quæramus. Quid ait in Genesi? « Et factum est, » cum luderet Ismaël et Isaac, vidit eos ludentes¹. » Quis persecutus est? quem persecutus est? Ludentes eos vidit Sara, et ait: « Ejice ancillam et filium ejus. » Quare? Quia vidit eos ludentes. Sed lusum illum Paulus persecutionem vocat: quia lusio illa illusio erat. Si illusio, seductio et deceptio est. Omnis lusus puerorum simulacrum est negotii majoris: et quando major ludit cum minore, quasi ut seducatur, sciens se habere negotia alia quæ intendit, et simulat quædam puero, id est infirmo, ludens cum illo. Major erat Ismaël, et roboratus in malitia: sed ludens cum puero Isaac, seducebat Isaac, et quasdam fraudes ludendi cum infirmo faciebat. Animadvertit mater lusum illum esse persecutionem. Sic intelligens Sara mater lusum illum, dixit: « Ejice ancillam et filium ejus: » non enim hæres erit filius ancillæ cum filio meo Isaac². » Et Ecclesia dicit: Ejice hæreses et filios earum: non enim hæredes erunt hæretici cum catholicis. Sed quare non erunt hæredes? Nonne de semine Abrahæ nati? Et quomodo baptismum Ecclesiæ habent? Baptismum habent: hæredem faceret semen Abrahæ, nisi ab hæreditate superbia excluderet. Eodem verbo nasceris, eodem sacramento; sed ad eandem hæreditatem vitæ æternæ non pervenis, nisi ad Ecclesiam Catholicam reversus fueris. Ex semine Abrahæ nasceris; sed filius ancillæ foris propter superbiam.

¹ Gen. xxi, 9. — ² Ibid. 10.

SERMO IV¹.*De Jacob et Esau.*

In festo Vincentii martyris habitus.

I. HESTERNÆ lectionis debitores nos esse meminimus: sed sicut nos debemus sermonem, ita et vos debetis audientiam. Et lectio quidem illa carnaliter sonat: qui autem Spiritum Dei accepit, spiritualiter sapit. Dixit enim Apostolus: « Sapere secundum carnem, mors est². » Et ad hoc promisit Dominus Paraclitum Spiritum veritatis. Ergo sicut promisit, et misit, ut unusquisque jam qui eum Spiritum recepit, non sit temporalibus voluptatibus servus, sed dominus corporis factus et servus Creatoris, dirigat se in viam præceptorum Dei: nec vestigia ejus nutent, nec oculi ejus palpitent; sed intentione fidei proficiat, ut veniat ad id quod nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit³: quod creditur antequam videatur, ut cum venerit, qui credidit, non confundatur. Intendat ergo ambulans in spe, sperans quod nondum tenet, credens quod nondum videt, amans cui nondum hæret. Exercitatio autem animæ in fide, in spe et charitate, facit eum idoneum capere quod venturum est.

II. Cum ergo carnaliter adhuc sapere Petrus, turbatus ad interrogationem ancillæ, negavit Dominum ter. Prædixerat enim medicus ægroto quid in illo futurum erat:

¹ Alias de Diversis 44. — ² Rom. viii, 6. — ³ I Cor. ii, 9. — 4 Matth. ii, 6.